

UPUTE ZA UPORABU

digitron

Elektronički kalkulator s pisačem

Model:

**BUSICOM
230PDTT**

Digitron d.o.o. Buje, Digitronska 33, 52460 Buje
Tel. 052 702 800 Fax 052 702 806
prodaja@digitron.hr www.digitron.hr

ZNAČAJKE

ISPIS

12 znamenaka s potiskivanjem nule.

Ubacivanje praznog retka ispred rezultata.

Izbor tri načina ispisa decimalnog zareza

- 1) fiksni broj decimalnih mjesta (0, 2, 4, 6)
- 2) pomični decimalni zarez
- 3) mod za zbrajanje

FUNKCIJE

Zbrajanje, oduzimanje, množenje, dijeljenje.

Ponavljanje zbrajanja i oduzimanja.

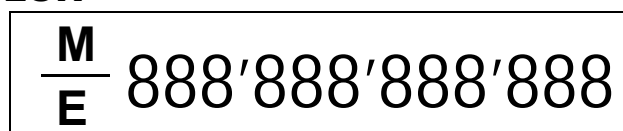
Lančano množenje i dijeljenje.

Množenje i dijeljenje s konstantom. Kombiniranje računskih operacija, inverzno računanje, računanje s memorijom, izračun postotka, sveukupni zbroj, zaokruživanje rezultata na 5/4, delta postotak i funkcija sata.

OSTALE FUNKCIJE:

- a) puni kapacitet od 12 znamenaka
- b) potiskivanje nule
- c) automatsko brisanje svih zapisa po uključenju
- d) izbor broja decimalnih mjesta (A-automatski, 2, 4, 6, 8 ili F-pomični zarez)
- e) izbor načina zaokruživanja
- e) kontrola akumuliranja
- f) Izbor načina akumuliranja
- g) rad sa ili bez ispisa
- h) brojenje stavki (n+, n+/-)
- l) izbor načina GT (grandtotal)

ZASLON

„M“ memorija je uključena
„E“ greška ili pretek

ISPIS U BOJI	Svi brojevi i simboli se ispisuju u crnoj ili crvenoj boji
DIMENZIJE	76,5 mm (V) × 217,5 mm (Š) × 310 mm (L)
MASA	1645 g
NAPAJANJE	220-240 V; 50/60 Hz; 60 mA
POTROŠNJA	14 W
RADNA TEMPERATURA	0 °C do 40 °C

PRIJE PRVE UPORABE

PAŽNJA

Poklopac pisača i valjci s tintnom trakom ispod poklopca su zaštićeni od ispadanja prilikom transporta ljepljivom trakom.

Odstraniti ljepljivu traku prije prvog uključenja!

Također izvući izolacijsku foliju baterije (s donje strane) povlačeći ju u smjeru strelice.

ZAMJENA TINTNE TRAKE

- 1) Isključiti napajanje i izvaditi poklopac pisača povlačeći ga prema gore sa stražnje strane.
- 2) Nosač papirne trake postaviti u gornji položaj.
- 3) Povuci jednu po jednu rolu trake prema gore i osloboditi traku iz metalne vodilice. Umetnuti desnu rolu nove trake prema dolje na osovinu role. Crveni dio trake orijentirati prema dolje. Tintnu traku umetnuti u metalne vodilice pored bubnja s brojevima i umetnutu lijevu rolu trake na osovinu.
- 4) Provjeriti pravilan položaj cijele trake i vratiti poklopac pisača na svoje mjesto.

UMETANJE PAPIRNE TRAKE

- 1) Isključiti napajanje i izvaditi poklopac pisača povlačeći ga prema gore sa stražnje strane.
- 2) Metalni nosač papirne trake postaviti u gornji položaj.
- 3) Vratiti poklopac pisača na svoje mjesto.
- 4) Rolu papira nataknuti na nosač tako da se papir odmata s donje strane. Odgovaraju role papira širine 57,5 +/- 0,5 mm promjera do 80 mm.
- 5) Ako je potrebno, papirnu traku ravno odrežite škarama. Početak trake umetnite u zadnji preoz poklopca pisača.
- 6) Uključite kalkulator i pritisnite tipku **FEED** za pomak papira.

ZAMJENA BATERIJE

1 kom. baterije tipa CR2032 3V ili odgovarajuća zamjena je ugrađena u kalkulator i omogućuje funkciju sata i memoriranje poreza.

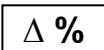

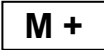
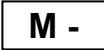

Ukoliko se, nakon isključenja/uključenja, programirani datum vrati na početni datum „1-01-2005“ potrebno je ispražnjenu bateriju zamijeniti novom.

- 1) Odviti vijak na poklopcu ležišta baterije (s donje strane kalkulatora) i izvaditi poklopac.
- 2) Izvijač umetnuti u poluokruglu udubinu pored baterije i uporabiti ga kao polugu za vađenje baterije.
- 3) Umetnuti novu bateriju s + polom prema gore
- 4) Vratiti poklopac baterije i učvrstiti ga vijkom.

RESETIRANJE KALKULATORA

Ako kalkulator ne odgovara ni na jednu tipku potrebno ga je resetirati. Olovkom pritisnuti **RESET** tipku smještenu u udubini na donjem dijelu kalkulatora.

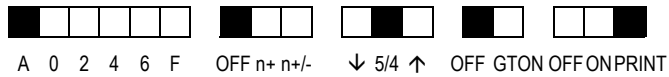
TIPKE I PREKLOPNICI

 ... 	Brojčane tipke za unos brojeva.
	Decimalna točka. Upis decimalne točke.
	Brisanje broja ili decimalne točke. Brisanje poruke greške preteka.
	Promjena predznaka.
 	Množenje i dijeljenje. Služe za unos vrijednosti i izvođenje množenja i dijeljenja prethodno upisanih vrijednosti. Služi i za ponavljanje množenja i dijeljenja.
	Jednako. Zatvaranje raznih, računskih operacija, množenja dijeljenja, računanja s konstantom
	Brisanje svega / brisanje posljednjeg unosa. Ako se pritisne nakon upisa broja, briše posljednji broj. Inače briše prikaz i sve prethodne unose osim sadržaja memorije.
	Postotak
	Delta postotak. Automatski uspoređuje dvije vrijednosti i izračunava razliku u postocima.
	Međubroj. Prikazuje i ispisuje trenutni sadržaj memorije totala
	Sveukupno (grandtotal). Prikazuje i ispisuje sadržaj memorije grandtotala. Dvostruki pritisak tipke briše sadržaj memorije grandtotala.
	Nakon unosa nekog broja ispisuje upisane stavke označene s znakom „#“ na lijevome rubu trake.
	Plus. Pribraja prethodno upisanu vrijednost trenutnoj vrijednosti radnog spremnika. Ova radnja se može ponavljati. Ako se koristi nakon znaka %, dodaje vrijednost na glavniciu.
	Minus. Oduzima prethodno upisanu vrijednost od vrijednosti radnog spremnika. Ova radnja se može ponavljati. Ako se koristi nakon znaka %, oduzima postotak od vrijednosti glavnice.
	Prikazuje, ispisuje i briše sadržaj radnog spremnika.
	Prikazuje i ispisuje sadržaj radnog spremnika.
	Pribraja upisanu vrijednost sadržaju memorije. Završava prethodnu operaciju i rezultat pribraja sadržaju memorije.
	Oduzima upisanu vrijednost od sadržaja memorije. Završava prethodnu operaciju i rezultat oduzima od sadržaja memorije.
	Pomak papira.
	Dodavanje poreza
	Oduzimanje poreza
	Programiranje poreza
  	Trošak, prodaja, marža
	Prikaz datuma i sata (drugi pritisak tipke)

PRIMJERI IZRAČUNA

1. ZBRAJANJE I ODUZIMANJE

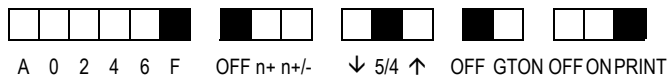
123 + 456 - 789 = - 2,10

UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
	CE/C	0.	0. C
	+	1.23	1.23 +
123	+	5.79	4.56 +
456	-	-2.10	7.89 - (CRVENO)
789	◇	-2.10	-2.10 ◇ (CRVENO)
	*	-2.10	-2.10 * (CRVENO)
	*	0.00	0.00

2. MNOŽENJE

a) 12 × 12 = 144

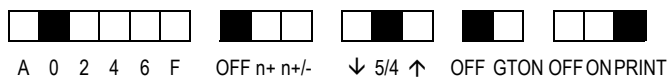
UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
	CE/C	0.	0. C
12	×	12.	12. ×
12	=		12. =
		144.	144. *

b) 123 × 5 × 0,5 = 307,5

UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
	CE/C	0.	0. C
123	×	123.	123. ×
5	×	615.	5. ×
0.5	=		0.5 =
		307.5	307.5 *

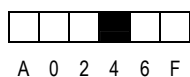
3. DIJELJENJE

a) 149 ÷ 12 = 12,42

UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
	CE/C	0.	0. C
149	÷	149.	149. ÷
12	=		12. =
		12.42	12.42 *

b) 1 ÷ 3 ÷ 0,3 = 1,1111

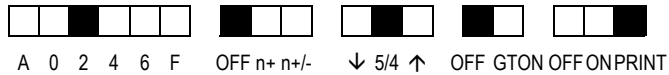

UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
	CE/C	0.	0. C
1	÷	1.	1. ÷
3	÷	0.333333333333	3. ÷
0.3	=		0.3 =
		1.1111	1.1111. *

4. PONOVLJENO ZBRAJANJE I

KOMBINIRANJE RAČUNSKIH OPERACIJA

$$(1200 + 30) \times 4 \div 3 = 1640,00$$

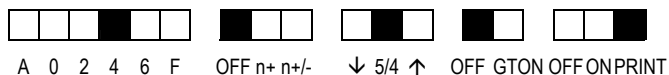
UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
	CE/C	0.	0. C
1200	+	1,200.00.	1,200.00. +
30	+	1,230.00.	30.00. +
	*	1,230.00	1,230.00 *
	x	1,230	1.230. x
4	÷	4,920	4. ÷
3	=		3. =
		1,640.00	1,640.00 *

5. MNOŽENJE S KONSTANTOM

$$3 \times 123 = 369.0000$$

$$3 \times 456 = 1369.0000$$

$$3 \times 789 = 2367.0000$$

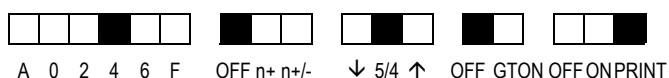
UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
	CE/C	0.	0. C
3	x	3.	3. x
123	=		123. =
		369.00000	369.0000 *
456	=		456. =
		1,368.0000	1,368.0000 *
789	=		789. =
		2,367.0000	2,367.0000 *

6. DIJELJENJE S KONSTANTOM

$$123 \div 3 = 41.0000$$

$$456 \div 3 = 152.0000$$

$$789 \div 3 = 263.0000$$

UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
	CE/C	0.	0. C
123	x	123.	123. x
3	=		3. =
		41.00000	41.0000 *
456	=		456. =
		152.0000	152.0000 *
789	=		789. =
		236.0000	263.0000 *

7. INVERZNO RAČUNANJE

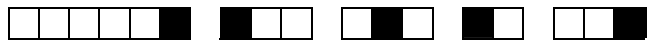
a) $\frac{1}{3+5} = 0,125$

 A 0 2 4 6 F   OFF n+n+/-   ↓ 5/4 ↑   OFF GTON OFF ONPRINT

UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
	$*$	0.	0.
	CE/C	0.	0.
	+	3.	3.
	+	8.	5.
	÷	1.	1.
	$*$	8.	8.
	=		8.
		0.125	0.125

8. RAČUNANJE POSTOTKA

a) $1200 \times \frac{5}{100} = 60$

 A 0 2 4 6 F   OFF n+n+/-   ↓ 5/4 ↑   OFF GTON OFF ONPRINT

UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
	CE/C	0.	0. C
1200	$\times$	1,200.	1.200. $\times$
5	%		5. %
		60.	60 *

b) $\frac{75}{120} \times 100 = 62,5$

 A 0 2 4 6 F   OFF n+n+/-   ↓ 5/4 ↑   OFF GTON OFF ONPRINT

UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
	CE/C	0.	0. C
75	÷	75.	75. ÷
120	%		120. %
		62.5	62.5 *

9. SNIŽENJE I POVEĆANJE CIJENE

a) $123 \times (1 - \frac{5}{100}) = 116,85$

 A 0 2 4 6 F   OFF n+n+/-   ↓ 5/4 ↑   OFF GTON OFF ONPRINT

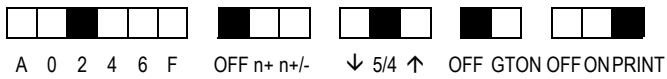
UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
	CE/C	0.	0. C
123	$\times$	123.	123. $\times$
5	%		5. %
		6.15	6.15 *
	-	116.85	116.85 -%

b) $456 \times (1 + \quad) = 492,48$

UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
	CE/C	0.	0. C
456	$\times$	456.	456. $\times$
8	%		8. %
		36.48	36.48 *
	+	492.48	492.48 +%

10. RAD S MEMORIJOM

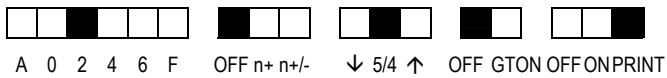
$(2+3) + (4 \times 5) - (6 \div 2) = 23.00$

UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
	M*	0.00	0.00 M*
2	×	2.	2. ×
3	M+		3. =
	M	6.00	6.00 M+
4	×	4.	4. ×
5	M+		5. =
	M	20.00	20.00 M+
6	÷	6.	6. ÷
2	M-		2. =
	M	3.00	3.00 M- (CRVENO)
	M◇	23.00	23.00 M◇
	M*	23.00	23.00 M*

11. BRISANJE POGREŠNOG UPISA

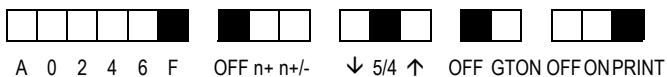
$4 \times 6 \div (6 \text{ pogrešan upis}) 9 = 2.22$

UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
	CE/C	0.	0. C
4	×	4.	4. ×
5	÷	20.	5. ÷
6 CE/C 9	=		9. =
		2.22	2.22 *

12. GREŠKA I PRETEK

a) $999999999999 + 1 = \text{pretek}$

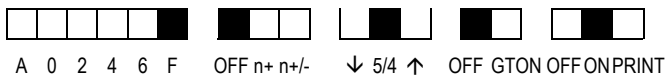
UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
	*	0.	0.*
999999999999	+	999'999'999'999.	999,999,999,999. +
1	+		1. +
			.ERR.
		E 1.000000000000	1.000000000000 *
	CE/C	1.000000000000	

b) $1 \div 0 = \text{greška}$

UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
	CE/C	0.	0. C
1	÷	1.	1. ÷
0	=		0. =
			.ERR.
		E 0.	0. *
	CE/C	0.	

13. RAD BEZ ISPISA

UPIS
123

TIPKA
+
+
+

PRIKAZ
123.
246.
369.
369.

ISPIS

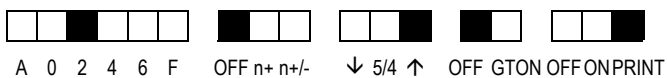
OFF ONPRINT

OFF ON PRINT

369. 369. *

14. ZAOKRUŽIVANJE REZULTATA

1 ÷ 3 = 0,33 .....isključeno..... 0,33
 1 ÷ 3 = 0,333 .....na niže 0,33
 1 ÷ 3 = 0,333 .....na više 0,34
 2 ÷ 3 = 0,666 .....isključeno..... 0,67
 2 ÷ 3 = 0,666 .....na niže 0,66
 2 ÷ 3 = 0,666 .....na više 0,67

UPIS
1
3
2

TIPKA
CE/C
÷
=
=

PRIKAZ
0.
1.
3.
0.34
0.67

ISPIS
0. C
1. ÷
3. =
0.34 *
2. =
0.67 *

↓ 5/4 ↑

↓ 5/4 ↑

1
2

=
=

0.33
0.66

1. =
0.33 *
2. =
0.66 *

↓ 5/4 ↑

↓ 5/4 ↑

1
2

=
=

0.33
0.67

1. =
0.33 *
2. =
0.67 *

15. MNOŽENJE I DIJELJENJE S AKUMULACIJOM (MEĐUZBROJ)

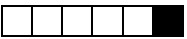

123 123

456 456

789×2.....1578

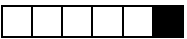

- (321 × 2)... - 642

Ukupno.....1515

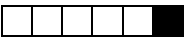

 A 0 2 4 6 F OFF n+ n+/- ↓ 5/4 ↑ OFF GTON OFF ONPRINT

UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
		0.	0. *
123		123.	123. +
456		579.	456. +
789		789.	789 ×
2		1,578.	2. =
			1.578 *
		2,157	1.578 +
321		321.	321. ×
2		642.	2. =
			642. *
		1,515	642. - (CRVENO)
		1,515	1,515. *

16. n+, n+/-

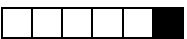

 A 0 2 4 6 F OFF n+ n+/- ↓ 5/4 ↑ OFF GTON OFF ONPRINT

UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
100		100	100 +
50		50	50 -
		50	002
			50 *

 A 0 2 4 6 F OFF n+ n+/- ↓ 5/4 ↑ OFF GTON OFF ONPRINT

UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
100		100	100 +
50		50	50 - (CRVENO)
		40	40 - (CRVENO)
		40	-001 (CRVENO)
			40 *

17. ISPIS DATUMA

 A 0 2 4 6 F OFF n+ n+/- ↓ 5/4 ↑ OFF GTON OFF ONPRINT

UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
7.15.2000		#7.15-2000	#7.15.2000
100		100	100 +
50		150	50 +
		150	150 *

18. SVEUKUPNO

Međuzbroj 1 = 100 + 25
Međuzbroj 2 = 50 - 15
GT (sveukupno) =
Međuzbroj 1 + Međuzbroj 2 = ?

 A 0 2 4 6 F   OFF n+ n+/-   ↓ 5/4 ↑   OFF GTON   OFFONPRINT

UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
	GT	0	0 G*
	GT	0	0 G*
100	+	100	100 +
25	+	125	25 +
	*		125 G+
50	+	50	50 +
15	-	35	15 - (CRVENO)
	*	35	35 G+
	GT	160	160 G◇
	GT	160	160 G*
	GT	0	0 G*

19. IZRAČUN POREZA

Dodati porez:
Porez = 5 %
Cijena = 800 kn
Porez = 40 kn
Cijena s porezom = 840 kn

 A 0 2 4 6 F   OFF n+ n+/-   ↓ 5/4 ↑   OFF GTON   OFFONPRINT

UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
5	RATE TAX+	5	* 5 %
800	TAX+	800	800 5 % 40 +
		840	840 *
prikaz poreza	RATE TAX-	5	5. %

20. TROŠAK, PRODAJA, MARŽA

Trošak = 100
Prodaja = 500
Marža = 80

 A 0 2 4 6 F   OFF n+ n+/-   ↓ 5/4 ↑   OFF GTON   OFFONPRINT

UPIS	TIPKA	PRIKAZ	ISPIS
100	COST	100	100. C*
500	SELL	80	500. K* 80. M%
100	COST	100	100. C*
80	MGN	500	80. M% 500. K*

